

Stolný tenis

Stolný tenis alebo hovorovo **pingpong** je druh športu, pri ktorom je snahou hráča zahrať loptičku ponad sieťku na špeciálnom stole tak, aby jej vrátenie spôsobovalo ťažkosti súperovi, prípadne aby ju nemohol vrátiť.

Stolný tenis patrí medzi najrýchlejšie športové hry na svete, učí mať rýchly odhad hernej situácie a jej okamžité riešenie najvhodnejším herným spôsobom. Stolný tenis je individuálny šport hraný v halách špeciálne na to určených, ale aj v klasických krytých halách, kde sa dajú rozmiestniť stoly na hru.

Dejiny

Vznik stolného tenisu siaha až do obdobia pred dvoma tisícročiami. Hra sa nazývala *gossima* a do Európy, z Japonska, ju priniesli Angličania v 80tych rokoch 19. storočia. Skutočným začiatkom stolného tenisu bol však tenis, ktorý sa jeho nadšenci snažili počas zimných mesiacov preniesť do sálového prostredia - na stôl. Stolný tenis sa sprvu hral na rôznych rozmeroch stolov, s gumovými popripade korkovými loptičkami a drevenými raketami. Stolný tenis ako oficiálna športová hra sa začala zavedením celuloidovej loptičky do hry, a to Angličanom J. Gibbom v roku 1899. V roku 1909 sa stolný tenis začal šíriť z Anglicka do Európy (Nemecka, Rakúska, Maďarska, Česko-Slovenska). Ako pretekárska hra sa však dlho neudržal a pestoval sa viac ako spoločenská zábava. Až v roku 1920 sa u nás stolný tenis ako šport znova oživil a ako aj v ostatných európskych krajinách sa rýchlo rozvíjal. Z hľadiska vývoja techniky, taktiky a použitia náčinia rozdelíme stolný tenis na:

1. *obdobie drevenej rakety* 1884 – 1926
2. *obdobie gumenej rakety* 1927 – 1951
3. *obdobie špongiovej rakety* 1952 – 1959
4. *obdobie sendvičovej rakety* 1960 – 1969

Potrebné vybavenie

- Stôl - povrch stola sa nazýva hracou plochou, ktorá má obdĺžnikový tvar. Ku hracej ploche patria aj horné hrany, bočné hrany tam ale nepatria. Je rozdelený na dve polovice napnutou sieťkou. Stredová čiara rozdeľuje stôl na potreby štvorhry.
- Sieťka - sa skladá zo stojančekov, špagáta a samotnej sieťky. Sieťka by mala byť čo najbližšie k stolu po celej dĺžke, konce sieťky by mali byť čo najtesnejšie pripojené k stojančekom.

- Loptička - je guľatá o hmotnosti 2,7 gramu, s priemerom 40 mm a úplne dutá. Je vyrobená z celuloidu alebo podobnej plastickej hmoty, má bielu, oranžovú farbu.
- Raketa - môže mať rôznu veľkosť, tvar a hmotnosť, jej podklad však musí byť pevný. Raketa musí byť pokrytá pot'ahom. V súčasnosti sa používajú najmä gumové alebo gumoplastové povrchy. Musia byť farebne odlišené – jeden musí byť červený, jeden čierny. Povolené pot'ahy musia byť schválené stolnotenisovou federáciou - ITTF.

Medzi najznámejšie značky, ktoré vyrábajú stolnotenisové vybavenie patrí *Joola*, *Butterfly*, *Donic*, *Stiga*, *Yasaka*, ale aj mnoho ďalších.

Pravidlá

Keďže kompletne znenie pravidiel sa dá nájsť pomocou externého odkazu ^[1], je uvedené len vymedzenie základných pojmov, a skrátené pravidlá.

Základné pojmy

Výmenou sa nazýva čas, počas ktorého je loptička v hre. Ak sa výsledok výmeny nezarátava nazýva sa nová loptička. Ak sa výsledok výmeny zarátava volá sa bod. Hráč, ktorý má zahrat' v danej výmene loptičku ako prvý, je hráčom podávajúcim. Hráč, ktorý zahrá loptičku vo výmene ako druhý, je prijímajúcim hráčom. Rozhodca riadi a usmerňuje zápas.

Správne podanie

Podáva sa s loptičkou voľne ležiacou na dlani, ktorá musí byť otvorená. Loptička musí byť nadvhodená minimálne 16 cm vysoko. Musí sa najprv dotknúť plochy podávajúceho a tak plochy prijímajúceho. Ak sa loptička dotkne sieťky a preskočí na stranu prijímajúceho, podanie sa opakuje - **NET**. Povinnosťou hráča je podávať tak, aby mohla byť posúdená jeho správnosť. Podanie sa mení po dvoch zahranych loptičkách.

Bod

Hráč získava bod, ak :

- jeho súper podá nesprávne
- jeho súper nesprávne vráti loptičku
- jeho súper úmyselne dvakrát za sebou zahrá loptičku

Set

Kto ako prvý dosiahne 11 bodov vyhráva set, okrem prípadu, keď obaja hráči dosiahnu 10 bodov. V tom prípade vyhrá hráč, ktorý ako prvý dosiahne o 2 body viac než druhý.

Zápas

Hrá sa na rozhodujúci počet setov z nepárneho počtu setov. Hra v zápase je plynulá, okrem povolených prestávok medzi setmi, poprípade v situácii time-outu.

Súťaže

Celosvetové turnaje

Belgický stolnotenisový tím Vilette Charleroi (2003)

Súťaže v stolnom tenise sú obzvlášť obľúbené v Ázii a Európe. Tomuto športu dominuje Čína s najvyšším počtom svetových titulov. Francúzsko, Švédsko, Nemecko, Kórea, Japonsko však majú tiež veľa svetových hráčov. V stolnom tenise sa organizujú Majstrovstvá sveta, Majstrovstvá Európy, taktiež je súčasťou Olympijských hier. Najviac skúseností sa získava na takzvaných **ProTouroch**, ktoré sa organizujú po celom svete. Na Majstrovstvách sveta a Majstrovstvách Európy sa hrá o tituly a medaily, ako aj o cenné body do príslušných rebríčkov.

Stolný tenis na Slovensku

Medzi najväčšie úspechy v ére samostatnosti SR na ME patria:

- 2007 – Srbsko,
  - súťaž družstiev mužov, 15. miesto
  - súťaž družstiev žien, 13. miesto
- 2005 – Dánsko
  - súťaž zmiešanej štvorhry, Pištej – Ódorová 5.-8. miesto,
  - súťaž družstiev žien, 13. miesto
- 1994 – Spojené kráľovstvo
  - súťaž zmiešanej štvorhry, Truksa – Popovová 3. miesto,
  - súťaž družstiev mužov, 15. miesto

Slovenské turnaje

Slovenský stolnotenista Ľubomír Pištej

Na Slovensku sú najprestížnejšou súťažou Majstrovstvá Slovenskej republiky. S dlhodobou tradíciou sa organizuje Pohár duklianskych hrdinov, ako aj bodovacie turnaje .

Slovenská špička, reprezentácia

Medzi slovenskú špičku, taktiež ako do reprezentácie už dlhšie patria Ľubomír Pištej, Peter Šereda, Michal Bardoň, Jaromír Truksa, Erik Illáš. Medzi ženami to sú Eva Ódorová, Viera Marčeková, Viktória Lučenková, Lenka Kmotorková a Barbora Balážová. Slovenskí stolní tenisti a tenistky reprezentujú Slovensko aj v prestížnej Európskej lige, ktorej sa zúčastňujú hráči svetového formátu. Je to súťaž družstiev mužov a žien hraná v 2-ročnom cykle ako kvalifikácia na Majstrovstvá Európy družstiev.